

אבן חסר משקל פנימי * לאשכול אין תכונות של ראש ממשלה *
 בן-אהרון שפל * בן-גוריון איננו שפוי * דיין משרת את אלוהים
 והשטן * איסר הראל מאשים את דיין בספרות בחיי היילים *
 ללבון יש יסודות שטניים * לגולדה יש תסביך נחיתות מוצדק *
 ספיר הוא הכוח היקר ביותר * טדי קולק הוא נסיך מקסים *
 יתכן שרביץ אחראי לנבלה * אריק שרון מחנך למעשי-זוועה

כל מושמתי שורת

בעמודים אלה מפרסם "העולם הזה" כמה מהערכותיו האישיות של משה שרת. הדמויות המרכזיות של המדינה מופיעות כאן באור בלתי-מוכר — כפי שנראו בעיני חברם, אדם שהיטיב להכירם. קוראים ותיקים של "העולם הזה" יופתעו, אולי, מן הדימוין הרב בין הערכות שרת, שנרשמו ביומנו האישי הפורי, ובין הערכות "העולם הזה" עצמו, כפי שפורסמו באותה תקופה. ההדגשות המופיעות בעמודים אלה הן של "העולם הזה", ונוי עדו להבלטת תוכן הרבירים.

השבוע פיים, "מעריב" את פירסום קטעי יומנו של משה שרת ז"ל, שנמשך כמשך שישה-עשר שבועות. זהו מוסמך מועז, יחיד במינו, השופך אור מחריד על הצורה שבה נוהלו — ועדיין מתנהיגים — ענייני המדינה. עוד ידובר הרבה על המסקנות הנובעות ממוסמך זה לגבי האחריות הנוראה הרובצת על אישים שונים, ובניהם שרת עצמו, לגבי ההידרדרות המוסרית והמדינית של המדינה, והשנאות הרות האסון של ממשלותיה.

הוא איננו שפוי! חזרה (ציטורה שרת) והתריסה.

● (על מאמר בג'רוסלם 1908, שנכתב בהשפעת חסידי ברגוריון): השראה כימי עט פאשיסטית!
 ● וכאן ירד מפסי האמת ונזקק ללשון סילוף, שהיא כה

דיין כמו שישקלי

אופיינית לבישרון הניי צוח שלו... (נאומו של בן גוריון הוא) כימעט הזמנה לציבור להשתתף בצערו של שופך הדמים על הרם ששפך!

פולה בן-גוריון

● אינה יודעת מעצור ה"לשונה"

פולה מוועזעת וביכה (על גירוש שרת מן הממשלה): "כך מגרשים אותם? הן גם אותנו יכולים לגרש כך פעם!"

יצחק בן-צבי

(הנשיא השני של המדינה)

● הנשיא עורר כדרכו כמה שאלות שיש בהן מעין ללא תכלית.

● רחל (ינאית). אשת בן-צבי) אמנם הקפידה כי בכניסת תנול להדרה-אוכל יצעד בראש יצחק — היא קוראת לו באוזני

תם, עוקרת אותם כליל מקרקע המציאות ודנה אותם להישאר מרחפים בספירות עליונות, מן תוך אובדן כל תחושה לזרם חיים יומיום. הוא מלא תר"ו דה להתפתחותו הרוחנית של בן-גוריון, אם יילך אף הוא בדרך זו, אשר כל באיה לא ישובו.

● אין תקנה, אין תקינה! כזהו תאיש, וכל דבר שידול ושינוע לא יצליח עליו. קחנו או הרף ממנו.

● מנהיג בחסד עדיין... מנהיגות היא סגולה הניתנת בחסדו של גורל... אין אדם יכול לעשות עצמו מנהיג.

● שמא יחזור בו מחר מהרתיים איש התהפוכות?

● איש-השיבה הוסיף לרעום בקולו האדיר ולעשות שמות בלבנות שומעיו — לרמזם שרידי הכרות ברגל גסה ולהתעלל בכל מושכל ראשון של אחריות מדינית והגינות אישית וציבורית... עוד לא נעשתה לתועבה הזאת בי תולדות מרכז מיסלגת פועלי ארץ-ישראל.

● גורא היה לראות אדם

פולה מוועזעת וביכה

גרוה בקקדתו, יותר נסון בהתכוונותו. גראה כי כשיא עלייתו של אדם כן שפל ירידו תו. ● "הוא איננו שפוי,

תעלהו דמגוגיה... הגעתי לרגע בו לא יכולתי עוד להקישיב לדברי בלע ושחק, ו-

בן-גוריון אין תקנה

עזבתי את הישיבה באמצע נאומי.

דיד בן-גוריון

● (ערב פרישתו הראשונה לשדה-בוקר): הבאר דללה. אפשר תקר מים חדשים ואפשר לא תקר, אך כיום אין בה טיפה.

● (על חיבורו של בן-גוריון על התנ"ך): מסה כלילית תיפארת בברק סינגונה ובי גובה רמתה הרעיונית.

● שוב תהיתי על התמימות ועל היסר כל תחושה לי מתרחש בעולם סביבנו ו-לקצב דחיסותם של העניינים העומדים על הפרק אצלנו אנו... כה מוכזו הוא בתוך עצמו ובלתי-רגיש למאורעות החיצוניים.

● מעולם לא היה איש צוות, וכאילו לא הרגיש צורך בזאת.

● מצאתי (את יעקוב הרצוג, מראשי משרד-החוזק וממקורבי בן-גוריון) שרוי בדאגה לנטייה הנפשית שנתגלתה אצל "הקוף" לדרוש במופלא... יעקוב הגיח לחברת מקובלים אשר חוכמת הנסתר מעבירתם על דעי

פעורה סביבי בתקופת שדה בוקר, אילו מזימות נרקמו שם, אינו רוח רעה גשבה על פני הארץ מאותו צירף.

זלמן ארן

● בשובנו פגשנו בזלמן ארן כשהוא מזהך בחשיבות כדרכו, ומנוסף בידיים אגב הילוכו.

לוי אשכול

(שר-האוצר)

● מעלותיו מובהקות, אך תכונות (של ראשי-ממשלה שדה) אין בו.

יוחנן באדר

● אני חושב אותו לג'נרל מן, ואמנם כן הדבר.

יצחק בן-אהרון

● כל המרחק שבעולם בין הטון הנעלה של יעקוב חזן והשפל של בן-אהרון.

● יצחק בן-אהרון והיים לגי דאו התחרו זה בזה בהוקעת אחריות הממשלה לפסקיהדין (בקאהיר), משום שלא חטפה קצינים מצריים.

● בן-אהרון השתולל בי

בן-אהרון בלע ושחק

אבא אבן

(אז שגריר ישראל בווינגטון וראש המישלחת באו"ם)

● ...חרדנותו היתרה... ● הוא רואה את התהליכים האמריקאי והבינלאומי, אך אינו רואה את התהליך הישראלי.

● דבקה בו רוח תבוסות. ● שלחתי מיברק ברכה ל-אוברי (שמו הפרטי הלועזי) על

אבן תבוסנות

רוח-הקרב שתחלה מפעי מת במיברקיו האחרונים. ידעי תי כי משיטול הפור, יתאושש ויחדור עז לקראת המערכה.

● הוא מבריק כלפי חוץ, אך נטול שרשים, והא רבי-מישי קל בפנים.

● באותו מיברק אוברי ה"היב עזו בנפשו לציון כי הודעתו של ראשי-הממשלה (בן-גוריון) על הטבח בקיבית) לא הצטיינה לא באומץ-לב ולא בי גילוי-לב.

אהוד אבריאל

● מתוך רמזים שנזרקו מה פיו (של אבריאל), בכלל זה החיות על הטאיו הוא בי עבר, הבנתי איזו תהום היתה